

Wõta ja loe!

№ 5. — 4. aastakäik.

Lugemata jäetud kiri.

John Bright oli keegi noormees Inglismaalt, usklikkude vanemate walulaps — ärakadunud poeg. Wastu isa ja ema tahtmist läks ta wiimaks sõjawäeteenistusse. Warsti pärast seda saadeti see rügement, milles ta teenis, Indiasse. Seal sõdurielu raskustis tulid talle meelde lapsepõlwe kodu ja selle mälestused. Püüdes neist lahti saada, läks ta ifka sügavamale patulõbudesje.

Ühel päewal sai John Bright kirja kodunt. Waimustatult awas ta selle, lootes leida sellest raha, sest muust ta ei hoolinudki. Kuid märgates, et see oli ainult isa käekirjaga tihedalt täiskirjutatud kiri, pistis ta selle kirudes tagasi ümbrikusse ja heitis seljatotti, ilma et oleks kirja läbi lugenud. „Siin ei ole muud kui manitsusi,“ mõtles ta ja neid noormees ei tahtnud kuulbagi.

Möödus aasta. Sama noormees lamab surmawoodil kusahil laatsaretis. Nüüd surmaga heideldes hakkas ta järele mõtlema endist elu teisel kombel kui enne. Rauge kodu tuli jälle meelde. Samati tuli meelde ka lugemata jäetud kiri. Ta palus halastajaõde selle tuua. Sügawa liigutusega ahmis haige iga kirjas olewa sõna. Kes wõib aga kirjeldada noormehet ahastust, kui luges, et isa oli saanud suure päranduse ühe sugulase surma läbi, lunastanud kobe poja sõjawäeteenistusest, maksnud ta reisi Inglismaale laewaga, mis tähtpäewaks oli Kalkuttas ja annud kaptenile veel raha, mida poeg wõiks tarwitada reisil. Kiri lõppes kõige õrnemate sõnadega, kinnitusega andeksandmisest ja südamliku toju-kutsumisega.

Seesugune kiri oli tal olnud lugemata kogu aasta.

Nüüd oli ta surmawoodil. —

Enam ei wõinud ta kasutada isa kutsumist. Kõik oli hilja — liig hilja! . . Wõõra maa mullas awanes talle haud. Mingisugust wõimalust polnud enam saada toju.

„Ei tialgi wõi unustada õnnetu noormehet sügawat ahastust ja lootusetat olekut, kui nägi, kuidas isa kirja põlates oli ära lükanud selle õnne, mis isa talle oli walmistanud“ — kirjutas selle haige rawitseja.

Kurb oli selle noormehet elulugu. Sarnaseid ärakadunud poegi ja tütreid on meie ajal ääretu hulk, kes eksiwad wõõral maal patulõbudes, Jäsfanda armu kutsumist, mida ta mõnel wiisil saadab, ära põlates. Nad elawad ükskõikselt hinge suhtes, käies rahuga hukatuse teed; kõrwad on neil kurbid sellele armastaja häälele, kes palub neid tagasi pöörduda hukatusteelt.

Wast ainult kord, kui surmatellad helisewad, kui Jumala kohtu wälgud sähwatawad igawikutaewas — seal mõni märkab Jumalata elu toledust. Kuid tihti on see siis juba hilja — liig hilja parandada meelt.

Sullegi, kui sa weel alles hukatuse teed käid ja pattudes saatanat orjad, on kutses ülemalt isamajast — koju tulla. Jeesuse Kristuse surma läbi on Kolgatal tehtud lepitus ja andeksandmine, kui ka täielik lahthoimine patuteenistusest. Kõik weel, — rikkalik parandus ülemal kodumaal ootab neid, kes Jeesuse, kui oma Õnnistegija vastu wõtawad. Jõhnd aga ise tahab hoolt kanda, et meil siit läbi reisisdes ühtegi ei puuduks. Oh, misjugune arm! Kas tõukad ja selle ära? Tule kui Jumal kutsub! Luuf. 14:17.

Wõta vastu Jõhnda arm nüüd, kui see weel waba armuannina pakutakse sinule!

Suur rahu.

„Suur rahu on neil, kes su käsüõpetust armastavad“
(Pfl. 119, 165).

Reegi ohwitser lamab pooljurnult lahinguwäljal. Teda leides oli tal alumine lõug ja kael läbi lastud. Ta wiidi haigemajja, kus arst teadustas talle, kas tal ei ole mingit soowi jätta omastele. Andes märku, et toodaks paberit ja pliiats, ta kirjutas „Wiige mu abikaasale mu wiimne terwitus, et mu rahu on kui jõgi.“ Milline wahke oli kellegi teise mehe tuunistusel, kes merel uppumisel kirjutas puutükile naise jaoks oma nime ja selle alla sõnad: „Kõik on kadunud!“ Kui oleme uuesti-sündinud, siis on meil taewariik ja siis on meil ka rahu, mis jookseb kui jõgi, kinnitab ja jahutab meid ka surmatunnil. Aga delatel ei ole mingit rahu!

Kes on süüdlane?

„Saatke ometi oma poeg korralikult usuõpetuse tundidesse, muidu ei wõi ma teda lasta armulauale,“ rääkis prantsuse õpetaja ühele emale. „Minu poeg ei waja ei usuõpetust ega armulauda. Tammed metsas kasvawad suurepäreliselt ja ei waja mingit usku, wastas proua.

See oli aastal 1890. Septembris 1910, seega 20 aastat hiljem mõisteti see poeg prantsuse wandekohtu poolt surma. Ta oli oma ema ära kägtistanud kuna see talle enam raha ei tahtnud anda wiina jaoks.

„Wach Auf“

Mida inimene tal külmab, seda ta ka lõikab. Kõle on lõikus, mis wõrsüb uskmatusse külwist. Uskmatus on hädaohtlikumaid haigusi, mis mürgitab inimese hinge, häwitab kogu ta elu ja saadab wiimaks igawesse hukatusse. Üks wanem, kes keelab oma lastele pühapäema-koolis käimise, mõt pilkab usku, see uuristab laste tulewiku ja õnne aluseid ning teeb surmapattu. Seal ei saa olla juttugi õigest wanema armastusest, kui uskmatusse mürki walatakse lapse hinge, mis häwitab tas kõige ilusama ja pühama.

Uga kui sajab?

Raks reistjat istuvad üksteise kõrval raudteemagunis. Üks neist on kuulus usklik professor S. linnast, teine aga modern looduse kummardaja. Kui viimane kuulis, et ta reissifeltiline sõidab jutluse-tajate konverentsile G.s, siis hakkas ta ristiusku, seda pimestavat abinõu, maha tegema, kinnitades sealjuures, et temal on hoopis teine usk.

Kui professor lõpuks küsis, misjugune on siis õieti tema usk, vastas ta:

„Ja, maadake, kui ma oma pühapäeva riided olen selga pannud, siis lähen ma hommikul metsa, nurmedele ja põldudele. Ja kui ma näen, kuidas seal väljas nii suurepäraline on, päike kastepisarais mängleb, linnud laulavad, siis tunnen ma end nii ülendatud meeleolus, et ma midagi muud ei igatsengi. Waat, see on minu usk.“

Professor waatas talle tõsiselt otse ja ütles lühidalt: „Wõi nii? U g a k u i s a j a b ?“ Kimbatusse sattunud looduse jumaldaja ei leidnud enam õiget wastust.

Paljude usk on ainult päiksepaisteliste päewade usk, kannab see millist nime tahes. Seal on uskmatud, seal jälle nimekristlased ja muud sarnased. Kui nende elus hästi läheb, ei soovi nad midagi rohkem, nad on rahuldatud. Kuid meie elus pole mitte ainult päiksepaistelised päewad, waid tihtigi mõiwad meid tabada raskeid weewood ja kõueilmad. Need peawad proovima meie usu wäärtust, ta wastupidawust ja kandejõudu. Etis sünnib see, mida rääkis Jeesus tähendamisõnas kahest hooneehitajast. Hoone, milline oli liiwaalusele ehitatud, mõis olla küll tore ja näis seiswat kindlasti nii kaua kui olid ilusad ilmad. Tulid aga tuuled ja sajud marudega, siis ei pidanud ta vastu, waid lagunes alustent. Hoopis iselugu oli aga hoonega, mis oli kaljule ehitatud, Kalju garanteeris ta olemasolu. Tal oli alus.

Me wajame usku, mis meid maha ei jätaks eluraskusteski mitte, sest seal teda just kõige enam wajame, kuna tihti sel puhul peame seisma üksinda sageli ka oma parimaist sõpradest maha jätuna. Wajame usku, mis meile tooks lohutust meie waludes, õnnetustes, haigewoodil ja mis annaks rõõmu isegi kord surmatunnil. See usk on wäärt. Õnnelik kellel ta on. See usk peab vastu ka tormides, kui teised purunewad. Ning tormi- ja sajuilmad selleks ongi, et nad peawad häwitama kõike, mis on mäda ja õnes ning inimisliki awama nägema selle tühipärasust, millest ta on kinni pidanud. Kuid need-samad tormid ja sajud toowad ilmsiks seda selgemini õige usu elujõudu ja wäge.

Wenemaa on melle selleks kujukaks näiteks. Purunenud on seal inimlik traditsioonide, kommete usk, kuid elaw ewangeelium sam-mub mõidukäitgul läbi selle rahwa hulkade ja tuhande on walmis selle pärast oma elu jätma — rõõmuga. Et teda suuda häwitada ateismi rünnakud. Ta ees murdub ka ateism.

Milmine on sinu usk?

Wiisil: Sigemal' Jumal Sull'.

Noorus sind hüütakse, Aeg üürife, Päästa sind püütakse, Aeg üürife; Su kuldne fewade Lääb mööda kiiresti, Ei tule tagasi, Aeg üürife.

Bea närtfih eluõis, Aeg üürife, Oh kuhu saad ja siis? Aeg üürife; Maailma rööm ja lust Toob palju wiletsust, Ja wiimaks hufatust, Aeg üürife.

Omäl wiisil. 152.

Sull', sull', Jehoowa tahan laulda Ei ole ükski sinu sarnane, Mu laulu wõta, Jšand, kuulda Ja anna Waimu wäge minule, Et feda teen siin Jeesu nime sees, Siis maksab see ta läbi sinu ees.

Mind Poja juure, Jia, saada, Et Poeg mind jälle saadats sinule, Su Waim mind wõtku walgustada, Ta andku diget mõistust minule, Siis ma su rahu tunnen enefes, Ja mängin sulle lauldes südames.

Ju läbi pärliwärawa On läinud tuhanded, Kes pestud Talle werega Ja fiiski on weel maad.

Koor: Sest tule nüüd, oh patune, Ka sulle on weel maad. Ja lähme paradiisise, Kus õndsad elawad.

Seal maad on kurdil, pimedal Ja waesel, wigasel, Sest et neid Jšand Kolgatal Kõik ostis enefel.

Seal maad on ka weel rööwlike Kui Jeesust usub ta, Sest wõid ja tulla julgesti, Kes iial oled ja. (E. R. S. 101)

Surm tuleb ootmata, Aeg üürife, Wiib noori ära ka, Aeg üürife! Oh nõua hoolega, Et õndsaks saatsid ja, Kui pead surema, Aeg üürife.

Noorus, tee päästetööd! Aeg üürife, Kus iial häda näeb, Aeg üürife; Wõitle ka usu eest Sa kõigest jõust ja wäest, See nõutakse ju käest, Aeg üürife.

Wastutaw toimetaja ja wäljaandja Peeter Sint. „Wõta ja loe“ hind à 2 senti; 10 tükki — 15 senti. Ilmub 1 x kuus. Maksab aastas 30 f., 1/2 a. 20 f., wälismaale 60 f. aastas. Tellige, lewitage ja paluge! Tõrussi traktatmisjoni heaks, tellimisi ja kaastöid saata toimetaja aadressil P. Sint, Rääteje 5—7, Tallinn, tel. 446-22.

Ilmub 10. jaanuril 1935.

«Külwaja» (om. R. Raups) trükk, Keilas. 1935.

EESTI
AR
RAHVUSRAAMATUKOGU